

Virksomhetsplan

Sør-Varanger kommune og Finnmark Friluftsråd 2026-2027

1. Bakgrunn

- Finnmark Friluftsråd som i 2026 markerer 10-års jubileum, har samtlige 18 kommuner i fylket med som medlemmer.
- Finnmark Friluftsråd er etablert for å oppnå resultater til beste for kommunene og innbyggerne. Det arbeides med oppgaver og prosjekt der resultater enklere vil kunne oppnås gjennom et interkommunalt samarbeid, og med et felles koordinerende friluftsråd.
- Hensikten med virksomhetsplanen er å forsterke samarbeidet mellom Sør-Varanger kommune og Finnmark Friluftsråd. En sterkere forankring i medlemskommunene vil være fornuftig for at kommunene skal kunne høste maksimalt gjennom sitt medlemskap friluftsrådet.
- Dette utgangspunkt i den medlemskontingent kommunen bidrar med, samt øvrige ressurser og tilskuddsmidler som friluftsrådet rår over.
- Kort sagt: Det skal lønne seg for kommunen å være en del av Finnmark Friluftsråd.
- Finnmark Friluftsråd har 2 stillinger (1,5 årsverk).

2. Visjon, mål og veien dit

Finnmark Friluftsråd i samarbeid med Sør-Varanger kommune og fylkets øvrige medlemskommuner har som mål å oppnå:

- **God helse, trivsel og livskvalitet for alle**

Vår vei dit:

- **Måltrettet og prioritert satsing på friluftsliv, fysisk aktivitet og naturopplevelser.**

3. Samarbeid som suksess for å lykkes med å oppnå allsidige resultater

Finnmark Friluftsråd arbeider med ulike aktiviteter, oppgaver og prosjekt og søker tilskudd til beste for medlemskommunene.

En forutsetning for å lykkes vil som oftest vært godt samarbeid, der kommunene avklarer hvor de ønsker å gjøre seg nytte av medlemskapet og friluftsrådets ressurser, og hvem i kommunene som skal følge opp i samarbeid med Finnmark Friluftsråd.

3.1 Kontaktpersoner fra kommunens ulike avdelinger og virksomheter

Oversikten under danner grunnlag for hvem i kommunen som følger opp, der kommunen ønsker samarbeid med Finnmark Friluftsråd.

Arbeidsområde	Kontaktperson
Medlem i representantskapet 2024-2027 (politisk valgt):	Magnus Mærland (vara: Harald Sunde)
Administrativ hovedkontakt:	Dan Robert Svenske
Perletur:	Helene Melhus Rødne og frivillige
Ansvarlig skole i kommunedirektørens stab (*):	Arnulf Ingerøyen

Ansvarlig barnehage i kommunedirektørens stab (*):	
Folkehelse/friskliv:	
Friluftsliv for personer med funksjonsnedsettelse:	Elisabeth Jensen
Friluftsliv for personer med utfordringer innen rus og psykisk helse:	
Friluftsliv for eldre:	
Friluftsliv for personer med innvandrerbakgrunn:	Kjersti Dahlberg
Friluftsliv og fritid for barn og ungdom:	
Perletur-hyttene – drift, tilsyn og vedlikehold:	
Anlegg og fysisk tilrettelegging for friluftsliv, herunder søknader om spillemidler og utarbeidelse av kommunedelplan som grunnlag for søknad spillemidler:	
Strandrydding:	
Andre oppgaver Sør-Varanger kommune ønsker med i planen:	

* Skoler og barnehager som deltar i Læring i friluft utpeker i tillegg sine kontaktpersoner.

3.2 Tverrfaglig samarbeidsgruppe med fokus på friluftsliv, fysisk aktivitet og folkehelse

Finnmark Friluftsråd oppfordrer kommunene til å etablere et internt tverrfaglig samarbeid som jevnlig følger opp og drøfter kommunens medlemskap i friluftsrådet.

En slik arbeidsgruppe med deltakere fra ulike avdelinger og virksomheter innen aktuelle arbeidsområder, og med kommunens administrative hovedkontakt som koordinator, kan f.eks. ha to faste møter:

- Tema høstmøte: Friluftsrådets arbeidsprogram for det kommende år
- Tema vårmøte: Friluftsrådets årsrapport for det år som er tilbakelagt

3.3 Kontaktmøter med mål om å forsterke samarbeidet

Det gjennomføres kontaktmøter (med fysisk eller digital deltakelse) etter følgende plan:

- Kommunestyre eller annet relevant utvalg: Minst en gang i hver valgperiode
- Kommunedirektørens ledergruppe, eller annet relevant administrativt forum: Årlig

4. Friluftsrådets mest sentrale arbeidsområder

Finnmark Friluftsråd har et arbeidsområde som spenner vidt. Omfanget og prioriteringene drøftes jevnlig med oppsummerende konklusjoner på det årlige representantskapsmøtet.

4.1. Perletur (og VinterPerle)

Oppnådd så langt og veien videre:

- Perletur ble gjennomført første gang i 2016. Sør-Varanger kommune har vært med fra starten.

- I 2025 inngikk 616 turer i Perletur. 49 av dem i Sør-Varanger kommune. Sesong: 10. mai - 31. oktober.
- Eksakt antall deltakere og antall gjennomførte turer i 2024 og 2025 er vanskelig å framskaffe fordi appen til Stikk UT! ikke klare å samkjøre tallene fra perletur.no. Vi har brukere som registrerte sine turer både i app og på perletur.no
- Her er tall fra 2023 og «pandemiåret» 2021 som topper besøkslistene:

	2021	2023
Antall Perletur-deltakere totalt:	7 920	6 531
Antall gjennomførte Perleturer totalt:	163 152	136 084
Antall personer som gjennomførte Perleturer i Sør-Varanger:	1 093	1 134
Antall Perleturer gjennomført totalt i Sør-Varanger:	12 559	12 255
Antall Perletur-deltakere bosatt i Sør-Varanger:	662	686
Antall Perleturer gått av personer bosatt i Sør-Varanger:	10 667	10 194

- I vinterhalvåret gjennomføres VinterPerle fra 1. des. til 20. april
- Perletur har utviklet seg til å bli den største og viktigste aktivitet for friluftsliv, fysisk aktivitet, folkehelse og kortreist reiseliv i Finnmark.
- Fysisk tilrettelegging med skilting av turer inngår som en del av infrastrukturen for Perletur. I noen kommuner er mange turer skiltet. I andre kommuner langt færre. Hvilke turer som ønskes skiltet i Sør-Varanger bør vurderes. Dette i tillegg til de mange som allerede er skiltet.

Nytt skilt med Perletur integrert som vil gjelde fra 2026:

- Sør-Varanger kommune bør avklare behov og mulighet for å etablere en arbeidsgruppe med frivillige som kan planlegge og gjennomføre Perletur i samarbeid med Sør-Varanger kommune og Finnmark Friluftsråd.
- Det ble i anledning Friluftslivets år 2025 lagd Perletur-brosjyrer som ble distribuert til samtlige husstander. Med aksjoner via Spleis og tilskuddsmidler er målet Perletur-brosjyrer også i 2026.

4.2 Læring i friluft – samarbeid med skoler og barnehager

Oppnådd så langt og veien videre:

Skoler

- Sør-Varanger kommuner trenger å avklare hvilke skoler som skal delta i nettverket «Læring i friluft».
- Nettverket har som mål å bidra til mer læring i friluft med bruk av allsidige læresteder i skolens nærmiljø.
- Uteskole/læring i friluft har som mål å nå alle elever, involvere alle lærere, der alle fag og alle årstider inngår.
- Det er utarbeidet et eget arbeidsprogram for Læring i friluft for skoleåret 2025/2026. Dette revideres i samarbeid med skolene og kommunen i forkant av neste skoleår.
- Friluftsrådet søker tilskudd som kommer skolene i nettverket til gode.
- Nettverket vektlegger erfaringsutveksling, tilfører de ansatte kurs og kompetanse samt fordeler tilskudd til arrangement, utstyr og aktiviteter.

Barnehager

- Nettverket vektlegger erfaringsutveksling, tilfører de ansatte kurs og kompetanse samt fordeler tilskudd til arrangement, utstyr og aktiviteter.
- Nettverket «Læring i friluft» har de fleste av kommunens barnehager med i nettverket «MER og BEDRE utetid».
- Barnehagene utpeker sin kontaktperson som representerer barnehagen i nettverket.
- Friluftsrådet i samarbeid med de barnehager som deltar og kommuneadministrasjonen utarbeider et eget arbeidsprogram som legges til grunn for samarbeidet.
- Barnehagenettverkets fokusområder:
 - Arrangement og aktiviteter (blant annet Småfota på tur)
 - Kurs og kompetanse
 - Utstyr og anlegg

4.3 Folkehelse

Med arbeid menes i denne sammenheng følgende arbeids-/innsatsområder:

- Friluftsliv for personer med kognitive og fysiske funksjonsnedsettelse
- Friluftsliv for personer med utfordringer innen rus og psykisk helse
- Friluftsliv for eldre

Oppnådd så langt og veien videre:

- Finnmark Friluftsråd har tilskudd som kan brukes i samarbeid med grupper som går på tur regelmessig, der alle kan være med på lavterskelaktiviteter som dette.
- En del er gjort, men Finnmark Friluftsråd ønsker å styrke sitt arbeid der vi sammen med kommunen løfter fram friluftsliv, naturopplevelser og fysisk aktivitet som «medisin og resept» i arbeidet med god fysisk og psykisk helse og økt livskvalitet.
- For å lykkes med det vil det være behov for kontaktpersoner i kommunene som har ønske og mulighet til delta i et slik arbeid, til beste for egen kommune og til nytte for alle kommuner i Finnmark som vil delta i et slikt samarbeid og nettverk for «Friluftsliv og folkehelse».

4.4 Friluftsliv for personer med innvandrerbakgrunn

Oppnådd så langt og veien videre:

- Det er etablert et nettverk der representanter fra medlemskommunene deltar.
- Hensikten med nettverket er å utveksle erfaringer og drøfte samarbeid om prosjekt, aktiviteter, turer og arrangement. Dette med utgangspunkt i de tilskuddsmidler som Finnmark Friluftsråd søker om og får bevilget.
- Det å få personer med innvandrerbakgrunn til å delta i de faste årlige aktivitetene er viktig. Det kan f.eks. være Perltur, friluftsskoler, ordførerturer, strandrydding, Ut & Plukk, Lekende Lett etc.
- Finnmark Friluftsråd samarbeider med Sør-Varanger kommune om gjennomføring av sommeruke for personer med innvandrerbakgrunn.

4.5 Friluftsliv og fritid for barn og ungdom

Oppnådd så langt og veien videre:

- I hver sommerferie arrangerer Finnmark Friluftsråd friluftsskoler for barn i Sør-Varanger
- Finnmark Friluftsråd tildeles betydelige tilskudd som benyttes til å gjennomføre friluftsskolene. Friluftsskolene har derfor de senere år vært gjennomført uten deltakeravgift.
- Lekende Lett er en aktivitet for barn/småbarnsfamilier som oppmuntrer til uorganisert friluftsliv og utelek.
- Det er søkt om tilskudd og igangsatt et prosjekt der målet er å tenke nytt og forsterke arbeidet med friluftsliv som fritidsaktivitet for barn og ungdom. Planen er at dette skal være en prioritert oppgave i 2026 og 2027.

4.6 Perletur-hytter, anlegg og fysisk tilrettelegging for friluftsliv

Oppnådd så langt og veien videre:

- Perleturhytte er bygd på Toppenfjellet (2023). Totalt er det pr. nov. 2025 bygd 22 Perletur-hytter rundt om i Finnmark.
- Sør-Varanger kommune har etablert en god ordning med drift og tilsyn av dagsturhytta.
- Kartbrosjyre med skilting av padleturer i Sør-Varanger utgitt i 2019/2020.
- Grillhytte bygd i tilknytning til Bjørnevatn og Sandnes skole (2025).
- Finnmark Friluftsrådet vil med tilskudd fra Miljødirektoratet utarbeide «Temaplan for stier, løyper og friluftsliv i Sør-Varanger kommune». Dette som tillegg til den plan som kreves for å kunne søke spillemidler.
- Med tilskudd fra Kartverket er det gjort en kartlegging hvilke turområder i kommunen som egner seg for personer med funksjonsnedsettelse.

4.7 Strandrydding/tiltak mot marin forspøpling

Oppnådd så langt og veien videre:

- Med tilskudd fra Miljødirektoratet, Handelens Miljøfond, Norges Råfisklag og Hold Norge Rent Finnmark Friluftsråd, har Finnmark Friluftsråd bevilget tilskudd og etablert samarbeid med organisasjoner, skoler og andre som har utført strandrydding flere steder i kommunen.
- Finnmark Friluftsråd følger opp skoler, barnehager og organisasjoner som vil være med på ordningen «Min del av Norge» i samarbeid med Hold Norge Rent, der det gjelder å adoptere og ta særskilt området for ei strand eller et turområde i sitt nærmiljø.

4.8 Andre arbeidsområder

Oppnådd så langt og veien videre:

- Avklare om det er aktuelt for Sør-Varanger kommune å fortsette som administrativ vertskommune, en oppgave som kommune har hatt siden oppstarten i 2016.
- Finnmark Friluftsråd i samarbeid med Finnmark Friluftsråd og Forum for natur og friluftsliv deler årlig ut prisen «Friluftslivets ildsjelpris», en ordning som ble etablert i 2022.
- Finnmark Friluftsråd koordinerer:
 - På tur med ordføreren
 - Friluftslivets uke
 - Ut & Plukk som er en aktivitet og en nettside for registrering av turer der det plukkes bær og avfall (og etter hvert også sopp).
 - Perletur adventskalender

5.0 Underskrift

Dato:

Dato:

Sør-Varanger kommune

Finnmark Friluftsråd

Nina Bordi Øvergaard
Kommunedirektør

Hugo Tingvoll
Daglig leder